

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

X. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2003. december

Karácsonyi melléklet - 2003

VÁRAKOZÁS...

Künn fények. Neonlámpák fényei. Harsány színek és hangok, csillogó ablak-szemek, kirakatok. Zaklatott, sietős emberek az utca forgatagában. Zaj mindenütt. A város zajai, s az ünnepi készülődésé.

Aztán lassan szállongó, vaskos hó-pelyhek. Vidáman táncolnak, kavarognak a magasban, majd megülik a háztetőket, kerítéseket, fákat. A következő percekben már lelassult, puha mozdulatok, megszelídült hangok, békességbe oldódó lüktetés.

Benn fények. Lobogó gyertyák fényei. Halkuló zene, a barokk harmóniája, majd teljes csönd.

Csönd, figyelem, áramlás, a belső tér tágulása: magassága és mélysége, a Végtelenség, távolodás és közelítés kapcsolódás a Teljességhez. Időtlenül az Időben.

„Borostyánkőbe fagyott bogár: tökéletes kezdet a jégkorszaki pillanatban. Az ősfenyő mézsárga gyantája, jó lesz glóriának, mozart-i fény a halottak fölött. Aztán megjelölés: átvérző pont, csöndfeszület. Ki lehet büntelen? Az univerzum közepén szárnymozdulat: sötét vers ragyog.”

Hányszor éreztük már az elcsendesülés szükségességét? S hányszor éltük meg az elcsöndesülés kiteljesedő, kiteljesítő Békéjét? A kegyelem megszentelt pillanatait...

Vastagon behavazott táj, simogató zenemű, felfénylő mondat, verssor, melegséget árasztó mozdulat, s egy körülölelő – számunkra leg-

fontosabb - szempár békéje... S az imádságé...

„Csodálatos erőtere és szótlán csöndje van az imádságnak. Igen, imádkozni annyi, mint eljutni Isten csöndjébe, abba a néma közegbe, amely ugyanakkor az egyedül tiszta beszéd Isten és ember, ember és minden ember között.”

Különleges élmény megtapasztalni az ima, az imádság erejét, melyről Pilinszky János gyönyörű sorai szólnak. Éreztük már életünk nehéz, válságos pillanataiban éppúgy, mint az öröm emelkedett perceiben. Egyedül, otthonunk meghitt tárgyai között, s a közösség, több ezer ember ritka, kivételes együttimádkozásában.

Láthatatlan, titokzatos, de tisztán kitapintható erőter ez, mely összeköt valamennyiönket, s a teremtet Mindenséget.

Olyan titokzatos és reményteljes, mint Advent idején az első hóesés, s olyan áradóan örömteli, mint a fény győzelme a sötétség felett.

Polányi Éva

KEGYELEMTELJES, BÉKÉS,
SZENT KARÁCSONYI ÜNNEPET
KÍVÁNUNK VALAMENNYI KEDVES
OLVASÓNKNAK!

IMÁDSÁGÉRT

Pilinszky János

Add, Istenem, hogy a világ kisimuljon és elcsendesedjen bennem és mindenki benn.

Hogy az éjszaka csöndjében asztalodhoz ülhessek, ahhoz az asztalhoz, ami mellől senki se hiányozhat. Ahhoz az asztalhoz, hol a nappal és a csillagokkal együtt a hétköznapok is kiálszanak, s egyedül a Te békéd világít. Igen, hogy helyet foglalhassak már most egy rövid időre annál az eljövendő asztalnál, amit egy öröklétre megígértél, s aminek egyedül a Te békéd a lámpása, eledele és terítéke.

Add meg előlegként azt a csendet, azt az asztalt, ahol minden civódás, félreértés és megkülönböztetés megszűnik végre, ahol mindenki helyet kap, a maga helyét, s a legkisebb féltékenység is leveti csúf álarcát, s színét veszve elpárolog.

Nevezd meg valódi nevünkön, mivel valamennyien szenvedünk attól, hogy álnéven élünk, telve álnoksággal, amit magunk fabrikáltunk, mivel jobbnak, különbnek, állhatatosabbnak és áldozatkészebbnek kívántunk látszani másoknál. Valódi neve csak keveseknek van itt a földön. Kivétel alig. Szentjeid között talán Bach, talán Mozart. Asztalodnál Bachnak továbbra is Bach lesz a neve és Mozartnak Mozart...

Mint vándornak megérkeznie a tengerpartra, szívem és értelmem elhallgat már a távoli közelségedtől is, meghallva a végtelen intelligencia hullámverését...

Add, hogy imámban ne kérjek semmit, de annál inkább hallhassalak és hallgassalak téged.

Fáradt vagyok, Istenem, kifárasztottak, „kéreseim”, és megtéptek a világ „kéresei”. Apostolod mondta, hogy a szeretet irgalmas, türelmes, nem kér és nem panaszkodik. Add, hogy sose kívánjak „színen lenni”. A világnak amúgy is kötelező olvasmánya a „zürzavar kézikönyve”. Ha lehet, ragszd össze lapjait, megérted a csirizre.

Ha mégis kérek tőled imámban valamit: ne vedd tőlem, ne vedd el tőlünk a kérés nélküli imádságot. A kérés nélküli imámban nemcsak én, de az egész mindenség hallgat, s hallgatnak azok is, akik - egy színtel még mélyebben - torzsalognak, harcolnak, lázonganak és ítélkeznek. A nem kérő imádságban azonban, imádkozza bárki is, az egész világ térden áll a „teremtés egyességében”.

Valójában minden imádság, a kérő is, messze túlmutat önmagán. Jézus kérte, hogy kérjünk, de... „mindazonáltal legyen a Te akaratod szerint”. És: „... kezdedbe ajánlom lelkemet”. A kérő ima természeténél azonos a földi kéréssel, mely legtöbbször - kivéve az éhség és szomjúság szavait - valamiféle mástól szennyes. A kérő imádság, amennyiben csakugyan eljut az imádságig, szinte automatikusan veti ki magából kérései homokszájkait, hogy végül eljuthasson abba az egyetlen magasba, ahol - mindazonáltal ne a mi kérésünk és akaratunk teljesejék, hanem az övé.

Igen, nem hiszek többé tulajdon kéréseimben. Istenben, az egyetemes békében nincs többé mit kérnünk, az egyetemes igazságba érkezve, elképzelhetetlen bármiféle ítélkezés bárkivel vagy bármivel szemben.

Ezért imádkozni az imádságért; bűnösök és szentek közös kiáltásai itt a földön, és a kérés nélküli ima jök és gonoszok számára talán nem egyéb, mint egy pillantást vetni az asztalra, mely öröktől fogva terítve áll az atyai ház udvarán.

Ennél az asztalnál - Jézus isteni ígérete szerint - nem lesz többé se ellenség, se barát, se vér szerinti rokonság, se szülő, se feleség. Mindenki mindenkije lesz mindenkinek, áthatva az Atya, a Fiú, és a Szentlélek egyetemesen beteljesült ígéretétől. Ennél az asztalnál mindenkinek akad egy szék, s mindenki a maga eleve kijelölt, ezerszer áldott helyére kerül - annyi vita, helycsere és zürzavar után.

TERÉZ ANYA imádsága

Urunk, tégy méltóvá bennünket arra, hogy az egész világon szolgálhassunk embertársainknak, akik éhségben és szegénységben élnek és halnak.

Kezünk által add meg nekik ma mindennapi kenyerüket, s megértésünkön keresztül adj nekik szeretetet, békeséget és örömet.

Add, hogy minden nővér Jézus Krisztust lássa a szegényben. Mennél visszataszítóbb a munka vagy az ember, annál erősebb legyen az ő hitük, szeretetük és örömteljes áldozatuk, amikor ebben a nyomorúságos áruhában Urunknak szolgálnak.

Az ima nagyon nehéz, ha nem tudja az ember, hogy hogyan imádkozzék: de segítenünk kell egymásnak, hogy megtanuljunk imádkozni.

A legfontosabb a csend. Akik az imádságot szeretik, szeretik a csendet.

Nem tudunk Isten jelenlétébe helyezkedni, ha nem szorítjuk rá magunkat a belső és külső csendre.

Ezért hozzá kell szoknunk a lélek, a szem és a nyelv csendjéhez.

Isten a csend barátja.

Meg kell találnunk Istent, de nem találhatjuk meg őt sem a zajban, sem a nyüzsgésben.

Nézzétek, milyen mély csendben növekszik a természet: a fák, a virágok, a fű, mint amilyen csendben kelnek föl és nyugszanak le a csillagok és a Nap.

Nyikita gyermekkora

**Alekszej Tolsztoj (1882-1945)
A Karácsonyfa**

A vendégszobába becipeltek egy nagy, fagyos fenyőfát. Pahom sokáig kopácsolt, faragott fejszével, amíg összetakolta a talpát. A fenyőfát végül is felállították, s oly magas volt, hogy halványzöld csúcsa begömbült a mennyezet alatt.

A fenyőfából áradt a hideg, de lekonyult ágai lasscskán felengedtek, felágaskodtak, kiterbélyesedtek, és az egész házat fenyőfaillat töltötte be. A gyerekek bevitték a szobába a nagy halom papírláncot meg a karácsonyfa-dísszel teli dobozokat, a karácsonyfa köré székeket állítottak, és hozzáfogtak a díszítéshez. De hamarosan kiderült, végül is Lilja gyűrött szalagsokros fejét karjára hajította, és elaludt az asztalnál.

Eljött karácsony napja. A karácsonyfa feldíszítették, arany angyalhajjal fonták körül, felaggatták a papírláncokat, bedugták a gyertyákat a színes gyertyatartókba. Amikor minden készen volt, anyácska így szólt: - Na gyerekek, most menjetek ki, és estig be se dugjátok az orrotokat a vendégszobába.

Ezen a napon későn ebédelték, kapkodva, a gyerekek csak édességet, almás lepényt ettek. A házban minden a feje tetején állt. A gyerekek egész nap ide-oda ténferogtek a házban, lábatlantokdaktak, és mindenkit megkérdeztek: hamarosan eljön-e az este? Még Arkagyij Ivanovics sem tudta, mitévő legyen, felvette hosszú farkú, fekete redingote-ját és merev, keményített ingét, és egyik ablaktól a másikig lépdelve füttyörészett. Lilja bement anyjához.

A nap csigalassúsággal küszökölt a föld felé, ritka felhőcskékké burkolózva piroslott, a kút lilás árnyéka egyre hosszabbra nyúlt a havon. Végül is anyácska öltözni küldte Nyikitát. Nyikita az ágyán kék selyeminget talált, nyakán, közeljén meg alján himzett fenyőágacskákkal, bojtos, fonott övet és fekete buggyos bársonyadrágot. Nyikita felöltözött, kiszaladt anyácskához. Anyácska szépen elválasztotta egy fésűvel a haját, megfogta vállát, hosszasan az arcába nézett és odavezette a nagy mahagóni tükör elé. A tükörből csinos, jól nevelt kisfiú nézett Nyikitára. Valóban ő volna az? Jaj, Nyikita, Nyikita – szólalt meg anyácska, és megcsókolta feje búbját-, ha te mindig ilyen jó kisfiú lennél! Nyikita lábujjhegyen kiment az előszobába, s egy fehérbe öltözött lányt pillantott meg, aki fontoskodva lépegetett feléje. A kislányon pompás ruha volt lenge muszlinból, hajában nagy, fehér szalag, és hat pompás csigafürtje szinte felismerhetetlenségig megváltozott arca két oldalán sovány kis vállára hullott. Lilja Nyikitához lépett, és orrát fintorítva nézett rajta végig.

- Mi az, miért ijedtél meg? – kezdte. - Azt hitted, hogy kísértetet látsz? – Bement a dolgozószobába, és lábát maga alá húzva a díványra telepedett. Nyikita is bement, leült, de a dívány másik végére. A kályhában égett a tűz, a pattogó fából szikrák repedtek. A borkarosszék háátát, a falon függő képek aranykeretének sarkát, a szekrények között álló Puskin-mellszobrot vöröses, hunyorgó fény

ragyogta be. Lilja mozdulatlanul ült. Csodaszép volt, ahogyan a kályha fénye beragyogta arcát és pisze orrocskáját. Viktor jelent meg sötéték, aranygombos iskolai egyenruhában, paszomá-nyos gallérral, amely olyan szűk volt, hogy alig tudott beszélni. Viktor egy karosszékbe telepedett le, és ő is hallgatott. A szomszéd szobából áthallatszott, hogy anyácska meg Anna Apolloszovna valamely csomagokat bontanak ki, valamint a padlóra tesznek, és halkan beszélgetnek. Viktor oda is somfordált a kulcslyukhoz, de azt belülről betömték papírral. Aztán az előszobában becsapódott az ajtó, hangok és apró, szapora léptek hallatszottak. Megjöttek a faluból a gyerekek. Eléjük kellett volna szaladni, de Nyikita meg sem tudott mozdulni. A jégvirágos ablakon meleg, világoskék fénysugár csillant meg. Lilja vékony hangon megszólalt:

- Feljöttek a csillagok.

Ekkor feltárult a dolgozószoba ajtaja. A gyerekek felugrottak a díványról. A vendégszobában, a padlótól a mennyezetig sok-sok gyertya fényében csillogva tündökölt a karácsonyfa. Ott állt, mint egy lángba borult fa, az arany csillogás, a szikrák meg a hosszú fénysugarak tüzeiben. Erős, meleg ragyogást árasztott, amelynek fenyőfa-, viasz, mandarin- és mézeskalács illata volt. A gyerekek megilletődve, mozdulatlanul álltak. A vendégszoba többi ajtaja is megnyílt, és a fal mellett szorongva bejöttek a falusi kisfiúk és kislányok. Valamennyi nemezcsizma nélkül, gyapjúharisnyában, piros, rózsaszín, sárga ingben, sárga, vérvörös meg fehér kendőben.

Ekkor anyácska zongorához ült, és egy polkát kezdett játszani. Játék közben a karácsonyfa felé fordította mosolygó arcát, és rázendített:

Hosszú lábú darumadár,
Ösvényt, utat merre talál...

Nyikita Liljának nyújtotta kezét. A kislány kézen fogta, és tovább bámulta a gyertyákat, kék szeme párjában egy-egy karácsonyfa égett. A gyerekek álltak, meg se moccantak.

Arkagyij Ivanovics odafutott a kisfiúk és kislányok seregéhez, kettőt kézen fogott, és szilajul körülugrálta velük a karácsonyfa. Kabátja hosszú szárnyai lebegtek. Futás közben még két gyereket ragadott meg, aztán Nyikitát, Lilját, Viktort, és végül valamennyi gyerek körtáncot járt a karácsonyfa körül.

Örök, örök aranykincset,

Örök, örök ezüstkincset!

-énekelték a falusi gyerekek.

Nyikita egy pukkantót szakított le a karácsonyfáról, megrázta, és egy csillogos kis csá-
kó esett ki belőle. Erre pukkanni kezdtek a pukkantók, a játékpatronok szaga áradt, megzizzentek a selyempapír csákok. Liljának egy zsebes papírkötény jutott. Felvette. Arca kipirult, mint a piros alma, száját összekente csokoládéval. A kislány szakadatlanul nevetett, és egyre csak a karácsonyfa alatt ülő hatalmas babát nézte, a bachelgyével teli kosár mellett.

A karácsonyfa alatt papírba csomagolt ajándékok hevertek a fiúknak és lányoknak. Viktor egy ezred katonát kapott, ágyústul, sátrastul, Nyikita igazi bönyerget, lószerszámot és ostort.

Most hallatszott, hogy ropog a mogyoró és a dió. A mogyoróhéj csikorgott a láb alatt, a gyerekek szuszogtak, miközben az ajándékosomagokat bontogatták. Anyácska újra a zongorához ült, és játszott. A fenyőfa körül dalolva járták a gyerekek a körtáncot, de a gyertyák már lassan csonkig égtek, és Arkagyij Ivanovics fel-felugorva oltogatta őket. A karácsonyfa homályba borult. Anyácska becsukta a zongorát, és mindnyájukat az ebédlőbe hívta teázni. Arkagyij Ivanovics nem nyugodott. Láncba állította a gyerekeket, maga állt az élre, s nyomában huszonöt gyerekekkel az előszobát át vargabetűt írva le, futott az ebédlőbe. Az előszobában Lilja leszakadt a láncról, megállt, és lihegve, nevető szemmel nézett Nyikitára. Ott álltak a bundákkal teli fogas mellett. – Mit nevezsz? – kérdezte Lilja. – Te nevezsz! – válaszolta Nyikita. – Hát te meg mit nézel így rajtam? Nyikita elvörösödött, közelebb húzódtott a kislányhoz és maga sem tudta, hogy történt, egész közel hajolt hozzá, és megcsókolta. Lilja hadarva mondta: -Te kedves fiú vagy! Ezt eddig nem mondtam neked, nehogy más is megtudja. Ez titok. – Sarkon fordult, és be-szaladt az ebédlőbe. Az uzsonna után Arkagyij Ivanovics társasjátékot rendezett, de a gyerekek elfáradtak, teleették magukat, és összezavarták a játékot. Végül is egy pettyes inges fiúcska elbóbiskolt, leesett a székről, és hangosan sírva fakadt. Anyácska kijelentette, hogy a karácsonyeste véget ért. A gyerekek kimentek az előszobába, a fal mellett ott álltak a nemezcsizmák meg a kis bekecsék. Felöltöztek, és csapatostul kivonultak a hidegbe. Nyikita egészen a gátig kísérte a gyerekeket. Amikor magányosan hazafelé indult, magasan az égen sápadt, szivárványos gyűrűben világitott a hold. A gáton meg a kertben hatalmasan és fehéren meredeztek a fák, úgy rémlett, hogy a holdfényben megnöttek, kihúzták magukat. Jobbra, a végtelen, fagyos ködben húzódtott a fehér pusztaság. Nyikita oldalán hosszú, nagy fejű árnyék mozgatta lábát.

Nyikitának úgy rémlett, hogy álomban jár, egy elvarázsolt birodalomban. Csakis egy elvarázsolt birodalomban lehet ilyen különös minden, és csakis ott ilyen boldog az ember lelke.

(Wessely László fordítása)

Kedves Olvasó!

A karácsonyi ünnepekör néhány szép szokását elevenítjük fel forrásközlésünkben. Elsőként a Szent János napi köszöntőt, mely szokás elterjedtségét a gyűjtésekben szereplő több változat kialakulása is bizonyítja. A továbbiakban az ünnep köré fonódó hiedelmekből (babonás) szokásokból tárunk az olvasó elé néhány morzsát.

„SZENT JÁNOS KÖSZÖNTŐ

Gyűjtés: Endrőd, 1960. november 30.

Adatközlők: Dinya Imréné

Vaszkó Anna

Pintér Anna

A köszöntőt a rokonok, barátok énekeltek, elkezdve a kapuban, végig egészen a tisztaszobáig, ahol várta őket a házigazda. Ott fogadta az ezt követő jókívánásokat is megvendégelve az ünneplőket.

1. Nem tudom hunnan gyűtt ez a boldog óra,
Hunnan származtatott ennek fényes napja, szép csillaga?
Mármozsár seregek összeszármazának,
Te köszöntésedre verseket írnak, rajzolának.
Azt kívánom szívesen a jó Isten éltesen,
Testi-lelki áldásokkal szerencsétlesen.
2. Örülj és örvendezz hangos énekszóval,
Vigaggy a mai nap té patrónusoddal.
Téged az Úristen tartson egészségben,
Hogy több János napját élhessél békében.
3. Valamennyi csillag a kerek égen van,
Annyi áldás szálljon tereád azonban.
Azt kívánom szívesen...

4. Valamíg élsz itten, légy jó egészségben,
Holtod után mennyben örvendezzél – Amen!
Fülp János párjával éljen hát szüntelen,
A mai napot is töltsék egészségben.

5. (ezt a versszakot csak a gyerekek énekeltek)
Valamíg élsz itten, légy jó egészségben,
A mai napot is töltsék egészségben – Amen!
A Szent János érdeme vezéreljen mennybe be,
Mirólunk sem feledkezz el, nyújja a zsebbe!

KARÁCSONY KÖRNYÉKI REGULÁK

Karácsonykor szalmacsóvát, búzát, kukoricát egy szakajtóban az asztal alá kell tenni, hogy jó termés legyen.

Éjféle misére menet nádat kell húzni az ól tetejéről karácsony éjszakáján, hogy a lány hamar férjhez menjen.

Karácsony szombatján egy gerezd fokhagymát mindenki evett és mindenből egy kicsit, hogy mindenből bő termés legyen.

Karácsony estéjén nem rázzák ki az abroszt.
Karácsonykor az itató vödörbe piros almát kell tenni és arról itatni, hogy a jószág egészséges legyen.

Karácsony böjtjén nem szabad babot, borsót, lencsét, kását enni, mert ragyásak leszünk.”

Vaszkó Irén gyűjtése

Forrás: Endrődi Tájház Dokumentum Tára

Pásztorok
köszöntése

Vankóné Dudás
Juli festménye

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület * Főszerkesztő: Császárné Gyuricza Éva
Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Damjanich u. 15. Tel., Fax: (66) 386-323, (06-30)2973-571 E-mail: civil2218@mail.datanet.hu *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Hunya Alajos, Iványi László, Márton Gábor, Polányi Éva,

Szonda István, Várfi Péter * Felelős kiadó: Vaszkó András *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: 66/283-358 Pelyva
Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: ivanyi@mail.szikszi.hu vagy ivanyi@theol.u-szeged.hu

Gyoma néprajza

„Babonaságok”, hiedelemvilág, szólások-mondások a 18-19.századi Gyomán III. rész

Jeles egyházfő, mythológiánk kiváló egybefoglalója IPOLYI Arnold írja, hogy „... kincstalálás regéinkben gyakran átlatvezérlés által történik.” Hivatkozik többek között nagytiszteletű köröstarcsai lelkipásztorra / aki nemcsak kiváló református hittudós, hanem kitűnő korabeli történésünk is /; „... hasonlító rege a Békésbeni Csuda-balai pusztán álló Tereh halomról, mikép egy gulyás kölykes ebe vezeti a pástort a Tereh halom üregébeni kincsre, hol a „kincsszellem”, szinte „öregember” képi-ben jó elő”. Azután tudósít még arról, hogy a Lörözsben a víz fenekén pompás palotában lakik a vízi ember kit feketének és görbe körműnek mondanak; a Körözsbe fülő gyermekeket a néphit szerint a vízi ember húzza le”.

/Ipolyi Arnold: Magyar Mythológia Pest, 1854. 110, 575 old./

Gyermekkoromban sokat hallottam az öregektől, hogy a Körözs minden évben megszedi áldozatát, ami sajnos igen mindig megtörtént. Ekkor hallottam is bizonyos „viziemberről”, aki lehúzza a fuldoklót. A „Döggörözsbe” a Mirhónál befulladt egy legényfiú. Napokig nem találták a testet. Ekkor egy idős asszony azt mondta az édesanyjának, hogy „áldozat kell oda”, egy frissen sült cipót kell a vízre engedni, s ahun az megáll, ott van a test. Úgy is történt, megtanálták. Egyfajta elkorcsosult „viziember hiedelem” lehetett az a gyerekijesztő is, amit nekünk annak idején mondtak, hogy a „közsigháza alatt egy nagy halféle van kifeküdvé, oszt az arra csavargó gyereket elnyeli”.

Érdekes területe hitvilágunknak az „építési áldozat”. 1955-57 között végzett ásatásokat neves néhai régészünk, MÉRI István Kardoskút határában. „Ar-

pádkori földbeásott ház DNY-i sarka közelében kis hengeres alakú gödörben teljes kakascsontváz, a ház fala mellé temették, fejét testére visszahajtották. Korabeli jelentésére nincsen adat. Valószínű, hogy a népi hagyománytól nem térhet el, amely szerint háziállatot, főleg kakast, tyúkot, kutyát ástak el az új épület falába, vagy küszöbe alá, hogy aki az új házban elsőnek alszik, még abban az évben meg ne haljon. Ez annak az ősi szokásnak az enyhébb alakja, amikor még emberáldozattal engesztették ki a hely megsértett szellemét. / ld. Pl. „Kőműves Kelemenné” balladája./

BECK Zoltán néprajzkutatónk írja; „... először 1964-ben találkoztam olyan esettel, amely ennek az ősi szokásnak századunkban történt előfordulását hihetően igazolja. Gyomán mondta el a következő történetet SZANTAI Lajos nyugdíjas postás; „Tanyát építettünk Oláh Péter bátyámnak és volt egy szoba konyha, egy kamra, istálló. Akkor a kamra és az istálló közfalába fent kihagytak egy kis helyet, oda befalaztak egy élő kakast. 1925-ben volt ez. De valójában nem élő volt, mert mikor nem látta senki, megsajnálta és kőműves kalapáccsal leütötte a fejét. Úgy tudtam ezt megcsinálni, hogy a többiek ebédelni vótak addig. De ezt nem mertem megmondani senkinek, mert később el kellett adni nekik a földet /eladósodtak/ és azt mondták, volna, hogy én vagyok az oka, hogy nem lett szerencséjük a tanyához.”

Orosházán 1975-ben egy Tompa utcai ház bontásakor találtak tyúktojáshéjakat / időközben szétrágtá valami féreg, mert egészben voltak eredetileg / a fal és a gerenda érintkezésénél a falnak a ráfekvő gerenda alatti részén voltak kis mélyedésben /. Tekintve, hogy oda semmiképpen nem juthatott be élő tyúk kétségtelen, hogy itt is építési áldozat maradványaira bukkantunk, amelyek elhelyezési ideje a múlt század nyolcvanas /1880/ éveire tehető. Zsadányban

egy fekete tyúkot ástak az alapba, a ház valamelyik sarkánál, azzal a tudattal, hogy szerencsét hoz. 1906-ban épült az a ház, ahol a tűzhelybe beépítve egy csuportba korabeli koronások, fillérek voltak. Ugyanitt Zsadányban másik háznál a sarkon egy üveg bor volt az alapban / italos ember volt a hajdani építője/. Zsadányban mókás szokás volt az is, hogy mikor a házat alapozták, a mester elkapta a gazda feleségét vagy a jányát s fenekit az alaphoz verte, hogy erős tartós legyen a ház. Egyik alkalommal az ott bámészködő kisjány keziből kapta ki a mester a kisbabáját / játék babát/ azt dobta a malterba „áldozatnak”.

Szintén Orosházán a ház falában befalazva találtak három fészekalja szépen elrendezett tyúktojást egy falüregben s a fészek közötti üregben szalmarészekben diókat fedeztek fel. Összesen 38 db. Tojás volt. Az épület padlásán a szarufák gerendákra támaszkodó tövínél egy-egy tojást, tojások mellett egy-egy diót találtak. A tojások: tyúk, lúd, fácántojás.

A diónak kultikus szerepe volt a középkor liturgiájában, egyházi szimbolikájában Krisztust jelképezte, ld. karácsonyi dió éjféli mise idején diószórás szokása. Gyomán szintén „szóról-szóra” ugyanezt az építési áldozatot tapasztaltam a Mirhóhádi út 31. sz. / „Jakó Atya” háza volt/ ház padlásán. Minden egyes szarufa tövében egy-egy tojás, s még a ház végében egy törött szilkében 3 tojás. Az Arany János u. 5 sz. alatti szülőházam padlásán bontás-toldás alkalmával a főépület és eresztoldásnál a falban került elő egy „kotiálja fészek 21 tojással”. Ez a ház 1900-ban épült, a „Jakó atya” – féie, Szabó József főbíró uram háza még régebben. /Beck Zoltán: Építőáldozat tanulmányok Békéscsaba, 1981. Új Auróra füzetek 25-32 old./

Cs Szabó István

Az ablak teszi a házat

MŰANYAG AJTÓK,
ABLAKOK
GYÁRTÁSA EGYEDI
MÉRETRE IS.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

NEUBORT KANDALLÓK!

Kemenecék, cserépkályhák, kandallók, kerli stülök építését határidőre, kifogástalan minőségben vállalom! Megrendelés alapján, egyedi kivitelben!

Boltunk ajánlata:

- ⇒ Csempék
- ⇒ padlólapok
- ⇒ csaptelepek
- ⇒ külső, belső burkoló kövek
- ⇒ természetes kövek

Várom kedves vevőimet!

Neubort László kandallóépítő, Gyomaendrőd.

Fő út 52.

Telefon, fax: 06 66 283-492

Mobil sz.: 06 30 349-1655.

Amit Isten egybekötött...

Ötven évvel ezelőtt kötött házasságot **Hunya András és Pintér Katalin**. 2003. november 18-án, a hunyai templomban arany menyegzős áldásban részesültek. Isten adjon sok boldogságot nekik további életútjukon!

BELLA JÁNOS 71 képéből nyílt nagyszerű kiállítás Németországban, idén szeptember végén. **MENSCHEN – WEGE** címmel. A megnyitón igen nagy számú érdeklődő vett részt, és felhangzott Bartók: Gyermekdalaiból is néhány szám.

A kiállításon ott vannak legújabb munkái között is a magyar témájú képei, mint például a „Csodafurulya”, amelynek témáját a Szendrebáró balladája alapján festette.

November 26-án a Déryné Művelődési Házban kiállítás nyílt a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola növendékeinek képzőművészeti alkotásaikból. A kiállítást Molnárné, Pésó Irma rendezte, és Molnár Albert nyitotta meg.

Számítógépet kaptak a Bethlen kollégisták

A Bethlen Gábor Szakképző Iskola fiú kollégiuma az „Élet Másokért Egyesület” jóvoltából három számítógépet kapott, meghatározatlan időre.

A karácsonyi ajándék váratlanul ért mindannyiunkat. Senki sem gondolt ilyen nagylelkű felajánlásra, hiszen kollégiumunkon belül eddig nem volt lehetőség számítógép használatra. Az ünnepélyes átadásra 2003. október 30-án került sor, ahol az egyesület vezetője, Vaszkó Sándorné hivatalosan átadta az eszközöket kollégiumvezetőnknek, Vargáné Varczába Évának. „Miért éppen ránk esett a választás?” – kérdezte már tőlünk sok kollégista. A választ az egyesület vezetője egyszerűen így fogalmazta meg: „A körülményeket látva NEKTEK SZÁNTAM! Igaz, egyet kérek: becsüljétek meg.” A fiúknak téli délutánonként és esténként így van elfoglaltságuk, legalább nem a szórakozóhelyeken töltik el idejüket és költik el a pénzüket. Ez nem mindennapi, főleg nekünk, akik a legmesszebb lévő kollégiumi épületben lakunk. Nagyon sok közöttünk a végzős, s a gépek segítséget jelentenek a vizsgákra való felkészülésben. A kollégiumi rádió munkáját is megkönnyítette, mert a különböző zeneszerkesztő és egyéb programokkal színesebbé, színvonalasabbá tudjuk tenni a stúdió működését. Nem maradhat más hátra, mint még egyszer megköszönni a nagylelkűséget és segítséget.

A kollégium lakói nevében nagyon köszönjük. Juhász Ferenc 11.D
Kiss Lajos 12.A

Ismeretlen ikonfestő: Jézus születése
1770 körül, Szerb ortodox templom, Ráckeve

Szeretetre születtem

Ajánlom legjobb barátomnak, Takács Zoltánnak

Szeretetre születtem - e teremtet Világra,
Hogy büntöket vigyem majd a keresztfára.
E gyönyörű-titokzatos szent-éjen
Édesanyám ölel keblén, szive epedően.

S vala szülőházam sivár pusztasága,
De szeretettől mily-nagy a gazdagsága!
Szeretetre születtem, hogy hirül adjam Néktek:
Szeresd rosszakaród s ellenséged!

Ó, kisJézus - e szó, hogy szeretet: Nekünk mily-tág e fogalom.
Kérünk Téged, vezess hát Minket utadon.
S mint a virágzó tavaszi rétet szelé át milliónyi cserebogár,
Annyi hálát adó ima találjon hát Terád!

S míg a szamar enyhe lehellelte melengeti puha orcád,
Királyok hoznak Neked aranyt, tömjént, s mirhát.
Agyalok őrzik virágzó szép Álmod,
Hogy a Te szereteted Aradjon szét e Világon!

Gyomaendrőd, Anno Domini, MMII. XII. 24.

(Rafael Tibor)

Fényképalbum

régi betlehemes

HÍREK ERDÉLYBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

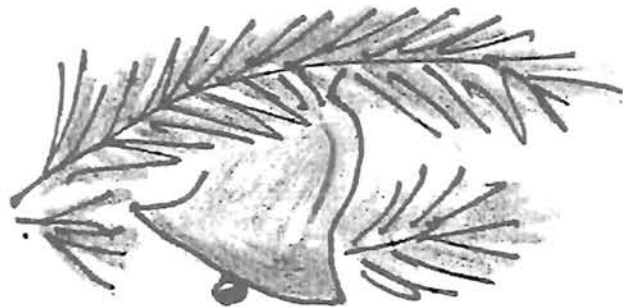
Különleges jogállást kap a Székelyföld abban a törvénytervezetben, amelyet az erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Kezdeményező Testülete munkaközi anyagként bocsát közvitára. A szakértői csoport a régiókról szóló kerettörvény tervezet keretében a Székelyföld különleges jogállású régióként szerepel. A tervezet szerint a Székelyföld Kovászna, Hargita megye egészét, valamint a történelmi Marosszéket foglalná magába, Csíkszereda székhellyel. A hivatalos nyelv a magyar és a román lenne, kétnyelvű és különválasztott oktatási rendszerrel. A törvénytervezet új költségvetési rendszert is javasol.

Az észak-erdélyi autópálya megépítéséhez a román kormány 2,5 milliárd eurós hitelfelvételt hagyott jóvá. Ebből a teljes Brasó-Nagyvárad pályaszakasz megépíthető.

Glatz Ferenc akadémikus, a Babes-Bolyai Tudományegyetem újdonsült díszdoktora egy sajtóértekezleten nyilatkozta, hogy valószínűtlennek látja, Románia esélyét arra, hogy 2007-ben az EU tagjává váljék.

A legfrissebb közvélemény-kutatás adatai szerint a jelenlegi kormánypártra (PSD) a választók több mint a fele 50,5%, szavazna, a liberális-demokrata (PNL-PD) szövetségre, 27,4%, a harmadik helyre a Nagy-Románia Párt került (PRM) 13,3%-kal. Az RMDSZ 4,9, a Humanista Párt 2,2%. Eszerint az RMDSZ az 5%-os küszöb alá csúszott. A már megszokott módon továbbra is az egyházban bízik legjobban Románia lakossága (90,1%), ezután következik a hadsereg, (76,1%), és a sajtó(65,6%), a sor végén kullog az igazságszolgáltatás, (37,3%), a kormány (33,8%) a szakszervezet (31,4%), és a parlament (26,2%).

A határon túli magyar felsőoktatás fejlesztéséhez Mádl Ferenc köztársasági elnök októberi erdélyi látogatása után a magyar kormányfőhöz irt levelében többlettámogatást kért. Az MSZP elzárkózott a köztársasági elnök javaslatának támogatástól, (a többlettámogatási összeg 340 millió forintra vonatkozott)

JUHÁSZ SÁNDOR szobrászművész kiállításának megnyitására

A legdemokratikusabb képzőművészeti alkotások a köztéri szobrok. Mert mindenkié, függetlenül rangtól, beosztástól, pénztől, magatartástól. Mutatja magát mindenkinek, és túlél mindenkit, a nagy uralkodókat, de még a kiskirályokat is.

Szűkebb hazánk súlyos szobortalanságban szenved, és ezért is lélekűdítő ünnepi esemény szobrok között lenni. És megállító jelek is, mert figyelmeztetnek, hogy mi is sárból és porból letünk, mint az itt lévő szobrok, és azzá is lesz mindenki.

Egy olyan ember alkotásai között lehetünk, aki a szépség és az igazság ideáit gyúrta agyagba-formába. És ha az igazság és a szépség a szeretetben és irgalmasságban találkozik, akkor a legfőbb emberi küldetés valósul meg, ami nem más, mint a tevő-tisztaságos jóság.

Egy termékeny művészi-alkotói élet lélektárgyainak a helyhez illő válogatásával lehet találkozni.

Juhász Sándor munkái három, jól körülzárt világot hoznak elénk.

Az egyik: a legősibb akaratok közül, márpedig a sárból készült tálak, korsók, használati eszközök jelekkel való mintázása.

A gyakorlati és célszerű ember találkozik a szépigényű emberrel. Ma már ezt - meggyőződésem szerint rosszul - népművészetnek nevezik.

A másik: ami itt a korosztályos rostálás miatt hiányzik: a görög-latin és a zsidó-keresztény kultúra eseményei és szereplői, melyek, és akik a magyarság történelmének legutóbbi 1000 évének legerősebb hitjegyei, amelyek letakarják az ősi magyar eredetet.

A harmadik élet- és alkotótér a lehelletmelegű, a bőrön belülről rakott, és ott érlelt magyar paraszti sors.

A szobrok valóságosak, titoktáróak, hűségesek és szépek.

Juhász Sándor kitartóan és alázatosan mesél agyagszóval a gerincjellemes emberről és a hétköznapiokról egyaránt.

Ómega szerény körülmények között, de nem nélkülözve él bölcsen, derűsen, alkotón, 94 évesen.

Soha nem dörgölődött aktuális nagyságokhoz, sem gazdag támogatókhoz, megőrizve a művészek tiszta lelkiismeretét, a nyugodt álmot, a függetlenséget. Él a öntörvényű, önsorsrontó és kaján világot.

Semmiből semmi sem lesz! Közhelyigazság, de a tevékeny ember nem támogatott, sőt ahhoz, hogy tegyen nemes akarata szerint, meg kell vívnia a lehetőségért és túrnie kell az alacsonyak gáncsait.

A gyomai OVI Galéria 2001 novemberétől működik folyamatosan évi 3-4 kiállítással.

Öszinte tiszteletet érdemel Csoma Antalnén, aki kitalálta és áldozathozóan működteti ezt a formát mindenki hasznára, az idejára gyerekek lelki - esztétikai és értelmi életének kiteljesedésére. Mert cél az emberi ember, akiben a természet, a tudomány, a művészet és erkölcs egyet jelent. És csak az lehet igazi felnőtt, aki igazán gyermek is tudott lenni.

Mit csinál egy szobrász és egy pedagógus?

A szobrász mintáz egy szobrot és lelket ad neki.

A pedagógus kiformáz egy emberi lelket, és megtölti igazsággal.

Mindkettő alakít és megtölt.

Mit csinál a gyermek és a művész?

Igazat mondanak, ösztönösek, ártatlanok, tiszta gondolkodásúak. Aztán a gyerekek felnőnek és lesznek felnőttek, és lesznek olyan felnőttek is, aki magukban hordják tovább a gyereket.

Ezen gondolatok születtek Juhász Sándor szobrai között.

Gyomaendrőd, 2003. november 13.

*Cs. Nagy Lajos
a kiállítás rendezője*

**A kiállítás megtekinthető: Gyomaendrőd, Kossuth úti Óvoda OVI-galériájában
2003. dec. 19-ig hétköznap 8-17 óráig**

Templombúcsú és zászlószentelés Endrődön

2003. november 8-án ünnepeltük egyházközségünk védőszentjének, Szt. Imrének búcsúünnepét. Felemelő és szívet melengető volt látni a sok búcsúst és vendéget, a papokat, a lovagokat és gyerekeket együtt. Helybéli hívek már egy héttel előbb készültek a szép ünnepre: az egyházközség szép összefogásának köszönhetően közösen takarították ki a templomot, a templomkeretet, a virágdíszítők több napos fáradságos munkájának eredményeként a virág kompozíciók gyönyörűsége, az énekarunk buzgó-sága... mind hozzájárultak e nap szebbé tételéhez. Szép volt ez az összefogás.

A templomi ünnepségünkre több helyről érkeztek: Békésszentandrás Kondoros, Mezőtúr Szarvas, Szeghalom... sorolhatnám. A búcsúsokat papjuk is elkísérte. Iványi László plébános köszöntötte a jelenlévőket és bejelentette, hogy a búcsú napjával kezdetét veszi templomunk kétszázéves évfordulójának megünneplése. Több program és esemény lesz, ami majd ezt emlékeztetessé teszi. Alakul egy „Bicentenáriumi Bizottság” Dr. Palya József egyháztanács tag vezetésével, akik a programokat és ötleteket várják. Mint tudjuk, 2004. novemberében lesz templomunk jubileumi évfordulója.

A búcsú vendégszónoka Kovács József kanonok volt, a Gyulai Nádi Boldogasszony Templom plébánosa. Szentbeszéde lélek-emelő és tanulságos volt.

Idézem: „A templom minden közösségnek a központi helye, az Istennel és az egymással való találkozás helye. Amikor őseitek kétszáz évvel ezelőtt megépítették ezt a templomot és Szt. Imre tiszteletére, felszentelték. Akkor ezt azért tették, mert találkozni akartak Istennel, és találkozni akartak egymással rendszeresen, nap-mint nap, hétről hétre egyaránt, mert az ember közösségi lény. Egyedül nem élhet, mint ahogy a mindennapi életünket sem élhetjük le egyedül, ugyanígy a hitéletünket, az Istennel való kapcsolatunkat sem élhetjük meg csak egyedül. Egyszemélyes keresztény nem létezik, hiszen a keresztények mindig is közösséget alkottak, közösséget Krisztussal és egymással is. A keresztények a találkozás helyeként először is a családi házakat nevezték ki, majd ahogy növekedett a közs-

ség, nagyobb csarnokokat vettek bérbe, hogy elférjenek az imádságra. Ebből alakultak ki később a bazilikák, majd a templomok minden közösségben. A templom azóta is hétről hétre, vasárnapról vasárnapra, ünnepről ünnepre a találkozás helye, mert ezen a megszentelt helyen találkozik az ég és a föld, találkozik az Isten az emberrel. A mai ember rohan, nincs ideje semmire, arra sem, hogy Istennel foglalkozzon.

Arra van ideje, amire ő akar, ami fontos számára. Ami nem fontos számára, arra nem fordítunk időt. Jézus hív és hazavár mindannyiunkat. Éppen ott és oda, ahol lakunk. Segíteni akar bennünket, hogy el ne tévedjünk, el ne vesszünk.”

A búcsú főpap szólott Szt. Imréről, mint a magyar ifjúság örökös példaképéről. Mit is mondott? „Szt. Imre herceg a magyar ifjúság példaképe, akit Isten elbűnő állított. Van egy legenda, mely szerint az öreg király hogyan leste meg fiát. A templom rései között látta fiát, hogyan imádkozik Istenhez, elmélyülten. Vajon mi tudunk-e elmélyülten imádkozni? Szt. Imre tudott időt szakítani az imádságra. Felelősek vagyunk gyermekeinkért, unokáinkért, hogy megkapják-e azt az útmutatást, amely elvezeti őket a templomba, hogy találkozzanak Istennel, találkozzanak Jézussal, vagy találkozzanak a világ csábításaival, a világ útmutatásaival, és elmennek ebből a világból. Néhány hete történt az egyik napon, hajnali félháromkor, hogy Gyulán, a Békéscsaba felé kanyarodó úton egy fiatal csoport a kanyart 60 km/óra helyett 150km/óra sebességgel vette be. Kisodródtak és egy lámpaoszlopnak ütközve a négy fiatalból három szörnyethalt. Ha a lámpaoszlop nem fogja meg őket, akkor bele repülnek a benzinkútba és akkor az is felrobbant volna. A szűknek a szülei vitatkoztak az indulás előtt, hogy a gyerek elviheti-e az autót. Az édesanya nem engedte, mert ivott és részeg; az édesapa azt mondta: hadd vigye, nem lesz semmi baj. A gyerek beült, elindultak, és tudjuk, hogy mi lett a vége. Szülői felelősség, a szülői útmutatás. Úgy vagyunk vele: ez velem nem fordulhat elő. Őket felkészítette-e a szülő, hogy a templomba el kell jönni, megismertették-e vele Isten tanítását, vagy pedig nem? Talán a második, ami igaznak bizonyul, hiszen a másik két lánynak társadalmi temetése volt. Nagy a felelősségünk, hogy gyermekeinknek mit adunk tovább. Hogyan és milyen módon féltjük őket? Nem az a megoldás, hogy majd rossz szemmel néznek ránk. A szülőnek a szeretet nevében tudni kell nemet is mondani a gyermekének. Nem a gyermek uralkodik a szülő felett, hanem a szülő felelősségteljesen gondoskodik a gyermeke felneveléséről, gondoskodik arról, hogy azt kapja meg, amire szüksége van. Ahogy

nem ad neki romlott ételt, úgy nem szabad megengedni, hogy az a szenny, ami a médiából árad az emberek felé, hogy az is elérje és beszennyezze őket. Még akkor sem, ha a másik lenézi őt azért, mert nemköveti azt a „mintát”. A szentté válás ezen is múlik. Az Isten rajtunk is számon kéri, hogy ezeknek a fiataloknak, ezeknek a gyermekeknek mertünk-e szólni, ki mertük-e nyitni a szánkat, és fel mertük-e nyitni a szemüket arra az útra, amelyen járni kell.

Szt. Imre herceg megkapott mindent. Megtehetné volna, hogy dözsölgjön és léha életet éljen. Ő édesapja neveltetése alapján ráta-lált arra a helyes útra, amely boldoggá akarja tenni az embert, és nem azt akarja, hogy az ember szomoró legyen, és csak a fájdalomra figyeljen. Isten mindenkit azért teremtett, hogy boldog legyen a földön. Sajnos sok mindent a bűn leront, de akkor is Ő az, aki meg tud bennünket ajándékozni a szeretetével. „

Beszédednek végén újra a templom és a lelki élet fontosságáról szól Kovács plébános:

„Akkor tudunk találkozni, ha bejövünk az ajtón. Ha leülünk és letérdelünk a padban, Isten elé borulva. Idehozva magunk és gyermekeink, unokáink, dédunokáink és szeretteink életét, gondját, baját, kérve Istent, hogy segítsen bennünket, és őket is; hogy rátalálva a krisztusi útra: azon megmaradjanak, és úgy járjanak ezen az úton s mi is úgy járjunk, hogy mások számára is példa legyen az életünk.”

A búcsú fényét emelte, hogy a Templomos Lovagrend Magyar Preceptóriája zászlaját itt szentelték meg. Azokra az eredményekre való tekintettel, amit a hívekkel együtt a Tiszántúli Contúrja elért Gyomaendrődön a hirdetést követően szentelte meg Dom. Kóczán Árpád tábóri lelkész, alvezetes, a Budapesti Commenda felkivezetője. fr. Heim Sándor Ceremoniamester mondott néhány szót a zászló történetéről, majd Barta Mónika novícia a díszpármán a zászlót, a zászlórudat pedig fr. Sármay Endre lovagrendi zászlós a kürt hangjai mellett ünnepélyesen behozták, majd megszentelte a zászlót a tábóri lelkész. A szentelést követően a megjelent 10 lovag után az egy hónapja a Tiszántúli Contúrja felkivezetője Dom. Iványi László plébános tiszteltet zászlócsókkal, majd térdhajtással a fekete-fehér lobogó előtt.

Az ünnepséget az utcai körmenet zárta, ahol az Oltáriszentséget a hívek buzgó énekével kísérték a búcsúsok.

A szent eseményt a szokásos családias vendéglátás fogadta, a helybéli hívek kalácsot, süteményt és teát kínáltak a búcsú híveknek.

Aki jelen volt, az nagyon mély lelki él-ménnyel távozott. Sokan azt mondták, hogy a lovagok jelenléte emelte az ünnepet. Sőt volt olyan vélemény is, hogy a december 18-ai jótékony célú rendezvényre sokan eljőnek. Köszönjük a búcsú előkészületben résztvevők valamennyiük munkáját. Az újonnan létrejött egyháztanács tagjai pedig ezúton köszönik meg a bizalmat a kedves híveknek, és köszönik meg Istennek.

Istennek legyen hála.

fr. Ungvölgyi János

Márton Gábor: ÖREG MIKULÁSNAK...

Öreg Mikulásnak van jó nagy csizmája.
Benne a világot egy éjjel bejárja.
Amikor egyet lép, száz mérőföldet halad,
Meg-megáll figyelve minden ablak alatt.

Öreg Mikulásnak van egy okulárja.
Fölteszi szemére, fülére, orrára.
Nincs titok előtte, nincs semmi elrejtve:
Átlát rajta faion, belát a szívekbe.

Öreg Mikulásnak van egy nagy irkája.
Amit lát: jót rosszat abba fölfirkálja.
A jókat pirossal, rosszat feketével,
S fizet finomsággal, vagy virgács vesszővel.

Öreg Mikulásnak van egy tarisznyája.
Megtömi sok jóval, felveszi vállára.
A jók cipőcskéjét finomsággal tölti,
A rosszakéba meg a virgácsot teszi.

Öreg Mikulásnak van két hű szolgálja
Az ajándék csomag gyors lábú hordára
Paprikaorrú a virgát suftyogtatja,
Kormosorrú mérgében a láncot rázza.

Sarkady Sándor:
FELSÜT A CSILLAG

Felsüt a csillag,
hold is előjön;
jégcsapok égnek
karcsú

Kései szán fut,
Porzik a porhó,;
Jégrögös úton
Villog a patkó.

Cinke szeméről
foszlik az álom;
csenget a csengő:
itt a karácsony!

Káldi János
KORCSOLYÁZÁS

Bokron, fákon hó-csoda,
Siklik a gyors korcsolya.

Repül, suhan a jégen,
Akárcsak a mesében.

Ír egy nagy-nagy kereket
Vagy ibolyalevelet.

Néha-néha kiflilt ír,
Csupa rajz a jég-papír.

Az is van rajt: üzenet,
Szócskák a gyerekek:
„Sebaj, ha a föld havas,
eljön majd a szép tavasz!”

Kiss Dénes:
CSILLAGPILLÉK

Kristály-pille,
puha hó,
csillagszárnyon
utazó
Libegő,
Lebegő, pihe-mintás
Levegő.

Hó pilléje,
zúzmara,
cspiketáncból
szótt ruha.

Téli idő
szempillája,
ég-föld pislog
így magára,
ide nézve,
oda nézve,
ezüst-sűrű
hőésében

Demjén István:
TÉL

Zizeg a drót,
dudorász,
fa, kerítés
zúzmarrás.

Borzas tollú
madarak
keresik a
magvakat.

Egyre jobban
havazik,
kereshetik
tavaszig!

„SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓ GYERMEKEKEN!”

Felhívás jótékony célú gyűjtésre!

A Gyomaendrődi Központokkal működő: Élet-másokért Egyesület, a Templomos Lovagrend Tiszántúli Contúrja, a Templárius Alapítvány és a Kereszténydemokrata Szövetség helyi szervezete egymással karöltve idén is szeretné megajándékozni a gyomaendrődi rászorult, árva, félárva és állami gondozott gyermekeket.

Ezért egy tiszteletteljes **kéréssel** fordulunk a kedves családokhoz, egyházakhoz, munkáltatókhoz, és Önhez kedves Olvasó, melyben segítségüket szeretnénk kérni:

A közelgő karácsonyi ünnepekre szeretnénk megajándékozni – meglepni – azokat az igen nehéz helyzetben élő helyi családok gyermekeit, akik erre rászorultak „SEGÍTSÜNK A RÁSZORULT GYERMEKEKEN!” Akciónk keretében. A helyi Családsegítő Iroda eddig 300 gyermek (75 család) meghívását ajánlotta.

Alulírott szervezetek képviselői tisztelettel megkérjük Önt, kedves családját, munkatársait, a történelmi egyházak híveit arra, hogy lehetőségükhöz mérten támogassák felhívásunkat. Adományozható: Könyv, játék, írószer, gyümölcs, édesség, fogkefe, fogkrém, pléd, stb. Ruhaneműt nem gyűjtünk! Külföldi adományokat is szívesen fogadunk.

Egyben tisztelettel meghívjuk önt és szeretteit, barátait, munkatársait e nem mindennapi eseményre, **2003. december 18-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor** az endrődi Szent Imre templomban tartandó ünnepélyes átadásra. Az ünnepséget megtisztelik a fővédnökök:

Gyulay Endre püspök úr; Alberto Cristofani della Magione gróf úr, a Templomos Lovagrend Nagymestere Olaszországból, Edvi Péter, a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Tagozatának Elnöke, Megyeri László, A Gyermekétkeztetési Alapítvány Igazgatója, Zelnik József, A Művészeti Akadémia Elnöke.

Felajánlásait a Szent Imre Plébánián, Endrőd, Fő út 1, (hivatali időben!) vagy előzetes jelzés esetén: az alulírottak címén december 10-ig várjuk.

Öszinte tisztelettel és köszönettel várjuk jelentkezésüket, adományait:

Isten áldásával: Dáma Vaszkó Sándorné, Élet-másokért Egyesület Gyoma Zrinyi u 33/1, 66/284-781 - Vaszkó András, MKDSZ, Endrőd Dózsa u 31. 66/386-689 - fr. Ungvályi János Templomos Lovagrend Endrőd, Martos Flóra 5. 66/284-155; 30/294-0650, Email: unglianos@bekesnet.hu

A Városi Zene és Művészeti Iskola 2003. decemberi hangversenyei:

December 4-én a Városi Könyvtárban fél 6 órakor **MIKULÁS – NAPI** hangverseny

December 17-én 5 órakor a Zeneiskola épületében **KARÁCSONYI** hangverseny és kiállítás

ARANYVASÁRNAPI KONCERT a gyomai Római Katolikus Templomban, **GYOMAENDRŐDI ZENEBARÁTOROK KAMARAKÓRUSA** szeretettel hív mindenkit műsorára, december 21-én, 4 órakor.

TÖRTÉNELEM FŐUTCÁJA Békéscsabán a Városi Sportszínházban volt november 21-én. A polgári körök találkozásán nagyon sokan hallgatták: Schmitt Pál, Mikola István, Hende Csaba, Bencsik András, Kárpáti György beszédét, és a fellépő művészek: Beregszászi Olga, Gergely Éva, Ókovács Szilveszter, Maczkó Mária és Varga Miklós dalait.

Adventi beszélgetés a grófnővel, aki soha nem fárad el jótékonykodni

Jeanne-Marie Wenckheim Dickens a teljes neve, aki eddigi élete nagy részét távol hazájától, a nagyvilág sok-sok országában élte, és útlevelében hosszú éveken át az volt beírva: hazátlan személy (Displaced Person).

Jeanne Marie elmúlt 60 éves, amikor ismét szülőföldjére költözhetett vissza, azaz hazajött Dobozra.

8-9 évesen, a II. Világháború idején kényszerült idegenbe. 1944 végén a család 3 lovas kocsival hagyta el a szülőföldet, - közelebből Dobozt - és indult Budapest felé, majd onnan Ausztriába.

Ezzel az úttal kezdődött életének igen hosszú ideig tartó kálváriája. Sok-sok bánat

és megpróbáltatás érte, mint kicsi lányt. Alig múlt 11 éves, amikor édesanyja egy vonatbaleset során életét veszítette, két éven belül az édesapja felörlődött, betegség támadta meg, és úgy gondolta, hogy életének majdnem minden értelme semmivé vált. Halála előtt barátait esküvel kérte, hogy gyermekeire vigyázzanak, mert ő már ezt nem teheti, meghalt. A család barátai és a rokonok nem hagyták magukra a két testvért, Jeanne-Mariet és fivérét Engelbertet. De a szülőket, a családi otthont, a hazát senki sem pótolhatja. Ausztriában a Sacré Coeur Intézetben az apácáknál végezte iskoláit. Egy időre Afrikába került, ahol nagymamája élt, ott tanult meg angolul és franciául, de igyekezett, hogy a magyar nyelvet el ne felejtse. Fialat lányként, 19 évesen Párizsba került, ott kisgyerekekre vigyázott, és találkozott egy régi kedves német fiú ismerősével, akivel együtt fedezték fel a fények városát... Két hónapot tölthetett Párizsban, útlevelében ekkor még mindig az állt, hogy hazátlan személy. A következő állomás Skócia volt, ahol egy kedves, idős házaspár nagyon megszerette a fiatal lányt, adoptálták, azaz örökbe fogadták. Ezzel megszűnt a „hazátlan” jelző, végre kaphatott angol útlevelet, amivel bejárta a földet. Élt Kanadában, ahol a helyi Vöröskereszt gépkocsiját vezette, majd ismét Skócia, aztán Argentína, majd a pampák földje, Dél-Amerika és ismét Anglia. Itt ismerkedett meg későbbi férjével, akivel házasságot kötött, két leánygyermek nevelték fel. Férje Christopher Dickens, aki a nagy angol író Charles Dickens leszármazottja, az ő Yorkshire-i birtokán éltek férje haláláig. Életútja talán magyarázatot ad arra, hogy a sok nehéz évet megélt, de önmagához mindig hű Jeanne-Marie amikor már biztos egzisztenciában és jólétben élhetné életét a ködös Angliában, kastélyában, miért vágyott haza, ahonnan kislányként volt kénytelen elmenekülni. És miért tesz meg mindent azért, hogy környezetén, az ott élőkön segítsen. Pénzt, fáradsá-

got nem kimélve teszi a dolgát, azzal a szent meggyőződéssel, hogy ez az ő küldetése. Kinti élete során számtalan külföldi alapítványt hozott létre, és mint sikeres üzletasszony az üzleti eredményei jelentős részét alapítványokon keresztül gyermekotthonoknak, sérült gyerekeknek, AIDS ellenes szervezeteknek ajánlotta. Amióta visszatért hazájába, (8 éve) itthon jótékonykodik. Igazi Teleki és Wenckheim vér folyik ereiben, tudja, hogy mire kötelezi a származása, a családjának a múltja, tudja, hogy nem maradhat adósa a szülőföldnek. Ősei is számtalan, maig is az emberség javát szolgáló jótékony cselekedettel jeleskedtek, és örökítették meg nevüket. Jeanne Marie jótékony cselekedeteiben, sőt még élete történetében is dédnagyanyja, Wenckheim Krisztina örökébe lépett. Ő is szinte árván nőtt fel, ő is nagy műveltségű hölgyé lett, ő is jóindulatú, emberséges, gyengéd, szeretetreméltó, szereti az embereket és a lovakat, jól lovagol, mindenkin igyekszik önzetlenül segíteni, különösen a gyermekek és a fiatalok jövőjét szeretné úgy segíteni, hogy azok is hazájuk hasznos tagjaiává lehessenek. Vallja, hogy a nemzet jövője az ifjúságon múlik. És végül, de nem utolsó sorban, igazi hívő lélek, ezért Dobozon a gyermekek hitoktatásában is részt vállal. Lakóhelyén, Dobozon az emberek szívesen fogadják és támogatják elképzeléseit, együtt vallják, hogy „jót tenni, jó” a szeretet, a jó mindig - előbb, vagy utóbb - elnyeri a méltó jutalmát, „Ha a jók összefognak, az erejük megtízszereződik”.

Ilyenkor karácsonykor, amikor a legkéményebb szívek is meglágyulnak és adakoznak, jó olyan asszonnyal találkozni, és jó tudni, hogy itt él közelünkben, akinek a jótékonykodás nem csak karácsony táján természetes, ennek jegyében telnek a hétköznapjai is. Most Advent elején barátaival együtt már a karácsonyi ajándékozás terveit szövik. Isten áldja meg munkáját.

Császárné Gyuricza Éva

Jeanne Marie és testvére, Engelbert

Együtt a család Dickens íróasztala körül: Christopher, Jeanne Marie, Catherine, Lucy

Irodalmi oldal

75. születésnapomra

Hol megpillantám a világunkat: deresült fejün újból
itt élek, hol a vén, lomha Körös kanyarog,
itt, a szülőhelyem üde, rezgő, zöld lombölelésű
táján, boldogan is, mert puha fészket adott,
otthont nékem e táj, kedves, jó hű feleséget –
eggyel adósom csak nékem e föld, e haza
és nem is ő, a hazám: Európa s túl a Világ kinn:
élne a népem ha boldogan itt, kik e föld
barna, kemény rögből kenyeret, tejet adnak
a közös asztalra, zsenge ürüt, malacot:
mert boldog magam is -törvény- igazán majd úgy leszek itt, ha
jókedvűen kelnek reggel az utcáson
– – Áll a néma szobor – kubikus – bő fölgyafagyában
kő a kalapja, szíve, álma mióta kereng
ott a magasban fenn – lövedék hány érte a testét
s lelkét pökhendi, kétszínű, durva szavak
(körbe koporsók is, köből: nyűft, koravén emberi testek
meg nem nőhettek: bennük a fűt, a gyümölcs
félbe, virágban halt, noha égre tömi joguk volt)
rügéből lenne ha itt végre, örökre gyümölcs!
Lelne ha a földim nyugodalmat végre e földön,
otthont, én amiként leltem e tájnak ölén
és e szobor talpán felirat - *Go home!* - sose álljon
s az se: Igyitye Domoj, - Önmaga legyen ura,
s tétlen, sztrájkba sose csüggjön a kezében ásó
jusson munka neki, bér, s a családba kenyér-
- És számos gyereket hozzon meg a golya e tájra
s pénzt is a pólyába, gond vele hogy ne legyen,
s vidám gyermeki dal versengjen a fecske szavával:
úgy él egy ország gyermeki ajk ha cseveg,
mint a forráshang –gyöngyözve, csobogva e földön
s tisztán, mert szennyben dudva, a murva virít
ember nem: csak enyész – és véle a nemzet, az ország

.....
Nyolcvanadik évem ha megérem, lássa a földem,
hogy víg földikkel koccan a telt poharam
s akkor majd magam is nyugszom meg a jó honi földben-
ámde csak akkor: nép nélkül e táj se haza!

Szilágyi Ferenc

Ez év november 12-én volt 75 éves a gyomai származású Szilágyi Ferenc professzor úr, nyelvünk és irodalmunk kiváló ismerője, sok ismert és népszerű könyv szerzője.

Ebből az alkalomból kívánunk - a szerkesztőség és olvasóink nevében - további munkájához jó egészséget, hosszú, boldog életet és töretlen alkotókedvet!

ANTALL JÓZSEFRE emlékezünk! (1932-1993)

1993. december 12-én halt meg Budapesten. A Magyar Köztársaság miniszterelnöke volt.

Temetésekor elhangzott búcsúbeszédnek részleteivel emlékezünk a nagy államféfira.

„Úgy emlékezünk majd rá, mint aki <Ember>, <keresztény> és igazi <államférfi> volt, bővelkedett a valóban népünket szolgálni akarók adottságaiban: mint a bölcsesség, a kiegyensúlyozottság, a felebaráti szeretet.”

(Angelo Sodano bíboros, vatikáni államtitkár homíliájából)

„Amikor halálos ágyához hívatott engem, közölte, hogy nem szed semmilyen orvosságot, amely értelmének vagy akaratának gyengítését eredményezhetné. Ezután azt mondta: „Három dolgot szeretnék neked mondani. Először: eljött a végórád. Másodsor: keresztény Magyarországot akartam, mert csak ennek van jövője. Harmadsor: szolgáltsd ki nekem a szentségeket”... Antall József szavai súlyos szavak. Mert az ember a halálos ágyán nem bocsátkozik komolytalan kijelentésekbe. Ha pedig ezek komoly szavak, akkor tanúságtevő erő van az ő üzenetében mindnyájunk számára... Joggal mondta, hogy „a keresztény Magyarországnak van jövője”. Mint történész tudta, hogy a keresztény eszmerendszerek kétezer éves elveket tartalmaznak, amelyek nemcsak igazak, hanem működőképeseek is. A magyarság eszméjéről pedig úgy vélekedett, hogy több mint ezer év óta a történelmi tapasztalat igazolja, hogy a magyarság létezni tud, fenn tud maradni, de nézete szerint akkor, ha a Szent István-i szellemiség alapján keresztény elvekre és erkölcsi gyakorlatra támaszkodik. Vagyis: hitre, imádságra, a tízparancsolat és a szeretet fő parancsának teljesítésére”.

(Bolberitz Pál címzetes apát ravatali búcsúbeszédéből)

Forgalmazzuk a cipőipar számára a Keck Cég által gyártott különböző cipőipari ragasztókat, szerszám és talp lemosókat, kikészítőszereket.

Corvo bianco
Cipőipari Rt.

MAGÁNVÁMRAKTÁR

T/fax: 06 66/386-896

06 30/9855-671

Gyomaendrőd Fő u 14.

Ízes ízek

december

Pezsgős nyúl

Egy nyulat hideg helyen 1 napra száraz pácba teszünk (a fokhagymával tűzdelt nyulat bedörzsöljük olajjal, sóval, őrölt borssal, chilivel, tárkonyal). Tepsibe tesszük, 1 üveg félédes pezsgőt öntünk alája, a húst vékony füstölt szalonna szeletekkel borítjuk be. Melléje teszünk 4 babérlevelet, 4 szem szegfűborsot, 2 almát cikkekre vágva. Fóliával jól lezárjuk és 1,5 órán át pároljuk. Burgonyapürével tálaljuk.

Seidl Ambrus

PONT
ELELMISZER

Sarokház Csemege
Ct. Timár Vince

Gyomaendrőd, Blaha u.27. Tel.:386-691.

Ajánlataim:

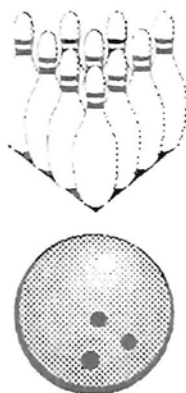
- ☛ Tehéntúró 250 g. 189Ft/Db
- ☛ Reál étolaj, 229 Ft/l
- ☛ Mák 250 g, 125 Ft/ cs.
- ☛ Paloma 500 g + ajándék Omnia 125 g, 599Ft/cs.
- ☛ Szögedi tál 100 g. 199Ft/cs.
- ☛ Gabonapohely + ajándék CD, 399 Ft

3000 Ft vásárlás esetén egy budapesti lakást, egy autót, bankkártyát vagy vásárlási utalványt nyerhet. További információ a boltban.

Nyitvatartás: hétköznap 6-tól 18-ig, szombaton 6-12-ig,
vasárnap 7-től 10 óráig.

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszebéddel összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt áron lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.500-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

METÁL STOP VAS-MŰSZAKI BOLT

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek

Szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók

Villanyserelési anyagok

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: 386-909

THERMIX
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

☐ 5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
☎ T/F: 66/386-614, 386-226

A TERMIX IGAZGATÓSÁGA
ÜZLETI PARTNEREINEK ÉS
DOLGOZÓINAK
BOLDOG
KARÁCSONYT ÉS
SIKERES ÚJ
ESZTENDŐT KIVÁN.

BO-TI
BT

Mezőgazdasági, Műszaki
és Szolgáltató Betéti Társaság,
Hunya, (Rákóczi u.
55-57.) mezőgazdasági üzemek,
kistermelők részére
komplett mezőgazdasági szolgáltatást vállal.

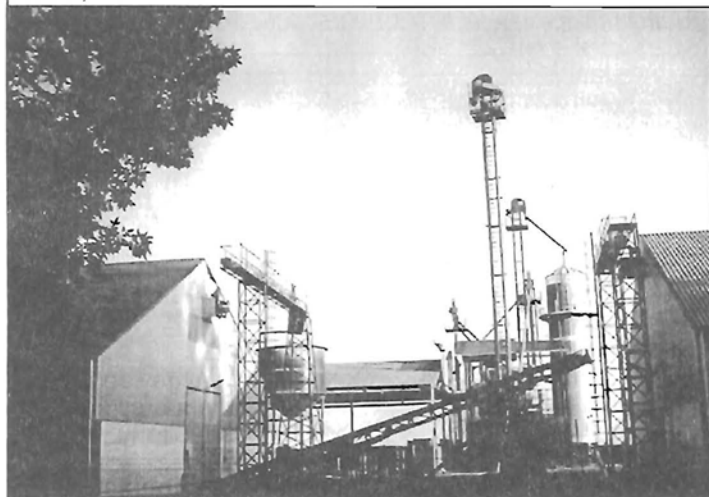
Biztosítja a termeléshez
szükséges műtrágyát, vető-

magot és vegyszert.

Vállalja a megtermelt növény tisztítását, szárítását, tárolását, értékesítését.

Érdeklődni lehet: 66/389-689 Tel/Fax, továbbá
66/532-610 sz és 66/532-611. sz. telefonokon.

E-mail: <boti.bt@bekesnet.hu>, <boti.bt@mailbox.hu>

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kék szívéinkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BÍRÓ LÁSZLÓNÉ Tobai Róza, november 1-én, 71 éves korában, hosszú betegség után megtért Teremtőjéhez. A Református Szeretetotthonban élt. Gyászolja: családja

IVANYI BALINT aki a Fazekasi úton élt, november 5-én, 72 éves korában befejezte földi pályáját, és megtért Teremtő Urához. Gyászol-

ják: a családja, ismerősei, rokonai, és akik ismerték és tisztelték.

Ifj. **PEREI LÁSZLÓ**, aki az Ifjúsági Lakótelepen élt, október 21-én, 35 éves korában váratlanul elhunyt. Gyászolja: családja.

PUJ FERENC zenész 57 éves korában, hosszas betegség után november 18-án visszaadta lelkét Teremtő Urának. Gyászolják: a Családja, ismerősei, tisztelői.

RAU JÓZSEFNÉ Szedlák Terézia, aki a Vársártéri lakótelepen élt, november 2-án, 74 éves korában befejezte földi pályáját. Gyászolják: gyermekei, unokái és testvérei.

SZABÓ LAJOSNÉ VÉHA ILONA, aki Endrődön lakott, a Gábor Áron u. 2. sz. alatt, 2003. november 19-én, 91 éves korában váratlanul megtért Égi Urához.

Gyászolják: leánya Ica, unokája Kati és dédunokája Rita

SZILÁGYI BÉLA, aki Hunya, Rákóczi u. 32. sz. alatt élt, november 12-én, 59 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: édesanyja, felesége, gyermekei, unokája és a rokonság.

TIMÁR SÁNDOR volt hunyai lakos, november 13-án 77 éves korában elhunyt. Temetése Bükközéken volt. Gyászolja: felesége és két testvére.

VARSÁNYIÉ Tóth Margit, aki 1932. november 25-én született, a Selyem utca 36-ban nőtt fel, hosszú, súlyos betegség után visszaadta lelkét Teremtő Urának, november 25-én, 71. ik születésnapján. Kiskunlacházán élt családjával. Gyászolják: férje, lánya és családja, testvére Urbán Vincéné Tóth Katalin és családja, valamint akik ismerték és szerették.

VÉHA BÉLÁNÉ Salamon Ilona, november 2-án rövid, súlyos betegség után az Örökkévalóság Honába költözött, 68 éves volt. Gyászolják: családja, ismerősei.

Köszönetnyilvánítás

A gyászoló család köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik szeretett halottukat Puj Ferencet utolsó útjára elkísérték, sírjára virágot hoztak.

Köszönetünket és hálánkat fejezzük ki mindazoknak, akik Véha Béláné temetésén megjelentek és részvétükkel fájdalomunkban osztoztak.

Gyászoló család

Iványi Balint temetésén megjelenteknek, és mindazoknak, akik részvétükkel fájdalomukat enyhítették, virágokkal sírját elborították, őszinte köszönetünket fejezzük ki.

Gyászoló családja

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ó országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottokról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

SPORT

Kondoros elleni remek győzelem után megfordult a csapat szerencse csillaga.

X.26. GyEndrődVSE – Rákóczifalva: 0:2

Remek ellenfél ellen lassan alakult a hazai védelem. Azonban a csatáraink tehetetlensége miatt vesztettünk.

XI.2. Örkény – GyEndrőd VSE: 5:0

10. perc, jogsztalan 11-es, 1:0, a 46. percben Farkasinszki kiállítása, (2 sárga lap), 55. perc, 2:0. A 87.perc:3:0, 89.perc:4:0, 90.perc: 5:0. Az első felidőben egyenlő erő küzdelme volt, majd a túl szigorú kiállítás után egyenlőtlen erő küzdelme.

Az utolsó 4 percben 3 gólt kaptunk.

10. GyEndrőd VSE 4,3,5,,21-21 15

Megyei I. O. Szeghalom-Gyoma FC: 1:3

XI.9. GyEndrőd VSE – Tápószecső: 0:2

A hazai védelem kemény csatát vívott a remek ellenféllel, végig támadták a meccset. Tisztes eredmény.

10. GyEndrőd VSE 4,3,6 20-23 15

Megyei I. O. Gyoma FC – Mezőkövácsháza: 3:1

XI.17.Fegyvernek – GyEndrőd VSE

Végig jól játszott a csapatunk, viszont minden helyzetet kihagytak.

12. GyEndrőd 4, 3, 7, 21-26 15

Megyei I. Tötömlős – Gyoma FC: 1:3

2. Gyoma FC 10, - 5 30-15 30

Az utolsó őszi mérkőzés:

XI.23. GyEndrőd – Cegléd:

XI. 23. GY.Endrőd VSE-Cegléd: 1:2

Tabella állása: 12. Gy.Endrőd VSE 4 3 8 22-28 15

AZ ENDRŐDI SZENT IMRE EGYHÁZKÖZSÉGÉRT KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY

köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik adományaikkal, munkájukkal 2003. évben is hozzájárultak ahhoz, hogy alapítványunk sikeresen működik, és így temetőink kegyeleti helyhez méltóan tiszták, rendezettek egész évben.

Köszönjük mindazoknak, akik 2002. évi személyi jövedelemadójuk 1%-át alapítványunknak ajánlották fel. Ez az összeg 70.559 forint volt, melyet a 2 fő temetői dolgozó munkabérének kifizetésénél használtunk fel.

Ezúton köszönjük az Önkormányzatnak, hogy 2 fő közhasznú munkást 6 hónapon keresztül térítésmentesen biztosított, pályázatunkat támogatta, valamint a Munkaügyi Központ bértámogatását az általunk alkalmazott munkanélküli dolgozók esetében.

Kérjük, hogy adományaikkal, személyi jövedelemadójuk 1%-ával továbbra is segítsék alapítványunkat, hogy temetőink karbantartását jövőre is biztosítani tudjuk.

Számlaszámunk: 53200015-10003231

Adószámunk: 18380761-1-04

Valamennyi támogatónkak örömközen gazdag, békés karácsonyi ünnepeket kívánok alapítványunk nevében:

*Szabó Zoltánné
a kuratórium elnöke*

Kert- barátok- nak

Gyümölcsstermesztés kialakulása hazánkban - II. rész

Az első Világháború után Mohácsy Mátyás, Magyar Gyula, Horn János, Angyal Dezső, Gergely István kiváló szakemberek, nemesítők, tanárok folytatták a gyümölcsstermesztéssel kapcsolatos nemes feladatot. Szakirányú tevékenységük sikere érdekében megalakították a „Gyümölcsstermelők Országos Egyesületét”. 1934-ben megjelentették a „A Magyar Gyümölcs” című folyóiratot, mely havonta jelent meg. A folyóirat felelős szerkesztője Dr. Jeszenszky Árpád lett. A főmunkatársak között volt többek között Dr. Csepreghy László, Magyar Gyula, Munkácsy Mátyás, Dr. Kálmán Sándor. Az Országos egyesület 1938. november 8-án tartotta évi soros közgyűlését. A megnyitó beszédet Gyomórey György elnök tartotta. Nagy örömmel emlékezett meg felvidékünk egy részének visszacsatolásáról. Az eseményt a közgyűlés hosszasan ünnepelte, majd táviratban üdvözölte vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt, Kánya Kálmán és Teleki Pál minisztereket. Dr. Jeszenszky Árpád ügyvezető igazgató ismertette az egyesület működését, feladatát, ami egyrészt a szaktanácsadás, a termelés irányítása, másrészt a termelők szükségleteinek kedvezményes beszerzése. Elmondta továbbá, hogy a 10 körzet 34 tageszerveletből áll, mely 24 ezer tagot számlál. Édesapám is részt vett a közgyűlésen, képviselve a Délkeleti Körzetet. A képen a Kongresszus résztvevői láthatóak

A II. Világháború idején az igen színvonalas folyóirat, a „Magyar Gyümölcs” átmenetileg nem jelent meg. A konszolidáció után ismét kezükbe vehették az érdeklődők. Az 50-es évek elején igen nagy változáson ment át a szaklap. Megváltoztatták a nevét 1952-ben, új neve: Kertészet Szólászat lett. Ma már színes képekkel illusztrálva ad tájékoztatást a zöldség, a gyümölcs, a szőlő termesztéséről, annak ápolásáról, a kártevők elleni védekezési módokról. Az előző számban már leírtuk, hogy az első szakirányú képzést az 1848-as Szabadságharc honvédtiszt orvosa, Dr. Entz Ferenc indította el Pesten. A mai képzés Budán a Ménesi úton van, ahová még 1876-ban települt át az iskola. 1894-től hároméves képzési idő-

Október 23-tól november 23-ig Gyoma
BELTERÜLETÉN 39 MM CSAPADÉK HULLOTT.

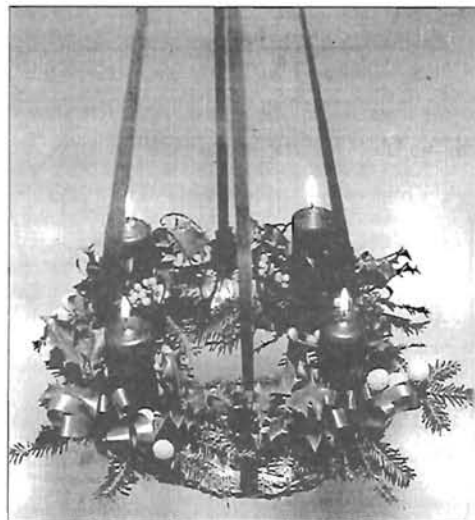
vel alsó, középső, és felső szintű kertészképzés folyt. Ennek az iskolának köszönhetően, hogy kiváló kertész szakembereket nevelt, akik sokat tettek a gyümölcsstermesztés tovább fejlesztéséért, az új fajták kineveléséért (keresztelés, oltás) fajtabővítéséért. Az idők során a képzés szintje és tartalma folyamatosan bővült, ennek megfelelően a szervezeti felépítés és a név is változott. 1929-ben a Magyar Királyi Kertészeti Akadémia létrehozásával hivatalosan is felsőfokú (főiskola) tanintézményévé vált. 1968-ban a főiskola egyetemi rangot kapott, Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem néven. Az intézmény a nagy előd (az iskola létrehozójának tiszteletére) létrehozta az „Entz Ferenc emlékermet”, melyet a szakoktatásban, a tudományos kutatásban és a szakmai gyakorlatban eredményesen tevékenykedőknek adományoznak.

Hunya Alajos

Karácsony előtti készülődés

Karácsony előtt négy héttel kezdődik az Advent. Jelentése: várakozás. Hagyományaink szerint advent első vasárnapjára elkészítjük az adventi koszorút. Általában fenyőágból és fenyőtobozzal, vadrózsa termésével, erdős vidéken fagyönggyel is díszítjük. A koszorúra 4 gyertyát kell erősíteni, amelyekből 3 sötét lila színű, és 1 rózsaszín. A lila szín jelképezi a bűnbánatot a rózsaszín az örömet. Vasárnaponként kell meggyújtani egyet-egyet. Így első vasárnap egy gyertya ég, második vasárnap már kettő, aztán 3, és advent utolsó vasárnapján már mind a 4 gyertya ég. Idén Advent első vasárnapja november 30-án lesz. Az adventi gyertyalángnak üzenete van, gondoljunk a szegényekre, elhagyottakra, nyújtsunk nekik segítséget, kisebb-nagyobb ajándékokkal tegyük széppé az ő ünnepüket is, így a mi ünnepünk is szebb lesz. A gyertyalángjánál gondoljunk továbbá a megbékélésre, tegyük szebbé boldogabbá magunk és embertársaink életét!

Ma már világszerte elterjedt szokássá vált, hogy karácsonyestéjének délutánján általában a család közösen feldíszíti a lucfenyőt, amit a köznyelv karácsonyfának nevez. Előfordul, hogy fekete fenyőt, vagy ezüst fenyőt díszítenek, sőt is, hogy töves fenyőt díszítenek és az ünnepek után ha nincs fagy, akkor a töves fenyőt ki is ültetik a kertbe. Ha olyan nagy hidegek vannak, mint pld. tavaly volt, akkor csak a fagyok elmúltával célszerű a kiültetést végezni.

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

téli ajánlataim:

- virághagymák
- virágföldek
- hólapátok
- szivattyúk, öntözőtömlők, szórófejek
- zománczott tűzhely
- kéziszerszámok, szegek, csavarok
- műtrágyák, vegyszerek, csávázó szerek
- fóliák, takaróponyvák, műanyagárúk
- gumicsizmák, védőkesztyűk
- kutya-, macska-, madárelledel
- barkácsszerszámok
- műanyag kukák (-110 l 5990,-)
- drótkerítések, létrák
- DÜFA zománcfestékek, ecsetek
- VAPOREX fűszárító adalék

Várom Kedves Vásárlóimat!

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endródiek Baráti Köre Egyesület * Főszerkesztő: Császárné Gyuricza Éva
Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Damjanich u. 15. Tel., Fax: (66) 386-323, (06-30)2973-571 E-mail: cjvil2218@mail.datanet.hu *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Hunya Alajos, Iványi László, Márton Gábor, Polányi Éva,

Szonda István, Várfi Péter * Felelős kiadó: Vaszkó András *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: 66/283-358 Pelyva
Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: ivanyi@mail.szikszi.hu vagy ivanyi@theol.u-szeged.hu